

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
رئیس

بهترین

شماره: ۱۳۹۶/۱/۱۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۶
پیوست:

حضرت آیت‌الله احمد جنتی
دییر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه تشکیل هیأتهای انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح
که با عنوان لایحه «چگونگی تشکیل و نحوه رسیدگی هیأتهای انضباطی
نیروهای مسلح» به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی
روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است،
به پیوست ارسال می‌گردد.

علی لاریجانی
لر

دیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۶/۱۰/۱۷۹
تاریخ ثبت: ۱۳۹۶/۱/۱۹
کاربرنده: ۱۹
ساعت ورود:

شماره:

۱۳۹۶/۱/۱۶

تاریخ:

پیوست:

لایحه تشکیل هیأت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - اصطلاحات به کاررفته در این قانون دارای معانی مشروح زیر است:

الف - نیروهای مسلح: مجموعه ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها

ب - ستاد کل: ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

پ - ارتش: ارتش جمهوری اسلامی ایران

ت - سپاه: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

ث - وزارت دفاع: وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

ج - نیروی انتظامی: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

چ - عقیدتی سیاسی: دفتر عقیدتی سیاسی در ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان عقیدتی سیاسی در ارتش، نیروی انتظامی و وزارت دفاع

ح - نمایندگی ولی فقیه: نمایندگی ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

خ - حفاظت اطلاعات: حفاظت اطلاعات ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان

حفاظت اطلاعات در ارتش، سپاه، نیروی انتظامی و وزارت دفاع

د - سازمان قضائی: سازمان قضائی نیروهای مسلح

ذ - کارکنان: پایور، پیمانی، بسیجی ویژه و تماموقت

تبصره - تعریف سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و وابسته تابع قوانین و مقررات

مربوط است.

ماده ۲ - برای رسیدگی به تخلفات انضباطی کارکنان شاغل در نیروهای

مسلح که برای آنان پیشنهاد تنبیهات انضباطی محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا

رتبه یا عنوانین مشابه، معافیت یا اخراج از خدمت می‌شود و همچنین رسیدگی به

بهترین

شماره: ۱۳۹۶/۱۱/۱۶

تاریخ:

پیت:

شکایات کارکنان در امور خدمتی، هیأتهای بدوى و تجدیدنظر انضباطی کارکنان نیروهای مسلح مطابق این قانون تشکیل می‌گردد.

تبصره- منظور از تخلفات انضباطی کارکنان، تخلفات انضباطی مذکور در آیین نامه انضباطی نیروهای مسلح و قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ و قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۳/۷/۸ و قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۹ و قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵/۹/۲۵ و مقررات مربوط می‌باشد.

ماده ۳- مقامات و مسئولان ذیل و رده‌های بالاتر در سلسله مراتب سازمانی، مجاز به ارائه پیشنهاد تنیهات انضباطی محرومیت از ترقیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت و یا اخراج از خدمت برای کارکنان مختلف تحت امر خود می‌باشند:

الف- معاونان ستاد کل، رئسای عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات

ستادکل

ب- فرماندهان نیروهای ارتش و همطراز آنان، رئسای عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات ارتش

پ- فرماندهان نیروهای سپاه، سپاههای استانی و همطراز آنان و نماینده ولی فقیه و رئیس سازمان حفاظت اطلاعات سپاه

ت- وزیر دفاع و رئسای سازمان‌های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات وزارت دفاع

ث- فرمانده نیروی انتظامی، فرماندهان انتظامی استان‌ها و مقامات همطراز و رئسای سازمان عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی

تبصره ۱- اختیارات هیأتها منحصر به اعمال مجازات‌های مذکور در صدر این ماده نیست و در صورت تشخیص بر اعمال تنیه خفیفتر، هیأتها می‌توانند یکی از تنیهات مقرر در آیین نامه انضباطی نیروهای مسلح را اعمال نمایند.

تبصره ۲- معافیت از خدمت در مواد این قانون، قطع رابطه خدمتی کارکنان با نیروهای مسلح است. کارکنانی که حداقل پانزده سال تمام سابقه خدمت دارند بازنشسته و کارکنانی که کمتر از پانزده سال تمام سابقه خدمت دارند باخرید می‌شوند.

بهرشتر

شماره:

۶۶/۱۳۱۷

تاریخ:

۱۳۹۶/۱/۱۶

پیوست:

فصل دوم - هیأت بدوي

اول - ترکیب هیأت

ماده ۴ - هیأت بدوي حسب مورد در ستادکل، ستاد فرماندهی کل ارتش و نیروهای مربوط، ستاد فرماندهی کل سپاه و نیروهای مربوط و سپاههای استانی، نیروی انتظامی، وزارت دفاع، عقیدتی سیاسی، نمایندگی ولی فقیه و حفاظت اطلاعات با اعضای زیر تشکیل می گردد:

الف - ستادکل:

۱ - معاون هماهنگ کننده (رئیس هیأت)

۲ - معاون بازرگانی

۳ - رئیس مرکز عملیات و خدمات نیروی انسانی

۴ - نماینده سازمان قضائی نیروهای مسلح

۵ - رئیس حفاظت اطلاعات

۶ - رئیس اداره عقیدتی سیاسی

۷ - مدیر حقوقی و قضائی

تبصره - هیأت بدوي ستادکل به تخلفات انضباطی کارکنان دفاتر عقیدتی سیاسی و عمومی حفاظت اطلاعات فرماندهی کل قوا و حفاظت اطلاعات ستادکل، برابر این قانون و دستورالعمل اجرائی آن رسیدگی می کند.

ب - ارتش:

۱ - معاون هماهنگ کننده (رئیس هیأت)

۲ - معاون نیروی انسانی

۳ - معاون بازرگانی

۴ - رئیس عقیدتی سیاسی

۵ - رئیس حفاظت اطلاعات

۶ - نماینده سازمان قضائی

۷ - مدیر حقوقی

تبصره - در ستاد فرماندهی کل ارتش در غایب معاون هماهنگ کننده، معاون اجرائی رئیس هیأت است.

بهترین

شماره: ۶۶/۱۳۱۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۶
پیوست:

پ - سپاه:

- ۱- فرمانده (رئیس هیأت)
- ۲- معاون نیروی انسانی
- ۳- معاون حقوقی
- ۴- مسؤول نمایندگی ولی فقیه
- ۵- رئیس حفاظت اطلاعات
- ۶- نماینده سازمان قضائی
- ۷- مدیر قضائی و انضباطی

تبصره- درستاد فرماندهی کل سپاه، معاون هماهنگ‌کننده یا معاون اجرائی رئیس هیأت است.

ت - وزارت دفاع:

- ۱- معاون هماهنگ‌کننده (رئیس هیأت)
- ۲- معاون منابع انسانی
- ۳- رئیس بازرسی
- ۴- رئیس عقیدتی سیاسی
- ۵- رئیس حفاظت اطلاعات
- ۶- نماینده سازمان قضائی
- ۷- مدیر قضائی و انضباطی

ث - نیروی انتظامی:

- ۱- معاون نیروی انسانی (رئیس هیأت)
- ۲- رئیس بازرسی یا یکی از معاونان وی
- ۳- رئیس عقیدتی سیاسی یا یکی از معاونان وی
- ۴- رئیس حفاظت اطلاعات یا یکی از معاونان وی
- ۵- نماینده سازمان قضائی

تبصره- در صورت ضرورت به پیشنهاد هیأت بدروی و تصویب هیأت تجدیدنظر در مقاطع زمانی و درجات خاص هیأتهایی با ترکیب نمایندگان ثابت مقامات مذکور در هیأت بدروی، در استانها یا یگانهای مستقل تشکیل می‌شود و رأی صادره بهوسیله این هیأت در حکم رأی هیأت بدروی است.

بهترین

شماره: ۶۶/۱۳۱۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۶
پیوست:

ج - عقیدتی سیاسی ارتش و وزارت دفاع:

- ۱- معاون هماهنگ کننده (رئیس هیأت)
- ۲- معاون نیروی انسانی
- ۳- نماینده حفاظت اطلاعات
- ۴- معاون نظارت و بازرسی
- ۵- نماینده سازمان قضائی

ج - عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی:

- ۱- معاون هماهنگ کننده (رئیس هیأت)
- ۲- معاون اداری و مالی
- ۳- نماینده حفاظت اطلاعات
- ۴- معاون نظارت و ارزیابی
- ۵- نماینده سازمان قضائی

ح - نمایندگی ولی فقیه:

- ۱- نماینده ولی فقیه در سپاه (رئیس هیأت)
- ۲- معاون هماهنگ کننده
- ۳- معاون نیروی انسانی
- ۴- معاون نظارت و تأیید صلاحیت
- ۵- نماینده حفاظت اطلاعات
- ۶- نماینده سازمان قضائی
- ۷- مدیر قضائی و انضباطی

خ - حفاظت اطلاعات:

- ۱- معاون هماهنگ کننده (رئیس هیأت)
- ۲- معاون نیروی انسانی
- ۳- معاون امنیت داخلی
- ۴- معاون بازرسی
- ۵- مدیر قضائی و انضباطی
- ۶- نماینده رئیس عقیدتی سیاسی یا نمایندگی ولی فقیه
- ۷- نماینده سازمان قضائی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس ایام اسلام

رئیس

بهترین

شماره:

۶۶/۱۳۱۷

تاریخ:

۱۳۹۶/۱/۱۶

پیوست:

تبصره- در غیاب هر یک از اعضای مذکور در ردیفهای (۱)، (۲)، (۵)، (۶) بند (الف)، ردیفهای (۲)، (۳)، (۴)، (۵) بند (ب)، ردیفهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵) بندهای (پ) و (ت) ردیف (۱) بند (ث)، ردیفهای (۲) و (۴) بند (ج)، ردیف (۲) بند (چ)، ردیفهای (۱) و (۴) بند (ح) این ماده، جانشین آنان در هیأتهای مربوطه حضور می‌یابد.

دوم - حدود صلاحیت

ماده ۵- هیأت بدوي علاوه بر صلاحیت‌های مذکور در ماده (۲) این قانون،

حسب مورد صلاحیت رسیدگی به موارد زیر را نیز دارد:

الف- تعین وضعیت خدمتی کارکنانی که بر اساس احکام قطعی صادره از مراجع قضائی بیش از یک سال از خدمت منفصل می‌گردند.

ب- تعین وضعیت خدمتی کارکنانی که موضوع مواد (۱۱۰)، (۱۱۱)، (۱۲۶) و (۱۲۹) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۷/۷ و مواد (۱۲۴)، (۱۲۶)، (۱۳۶) و (۱۳۹) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ و مواد (۹۰)، (۱۱۶)، (۱۱۰)، (۱۳۱)، (۱۴۶) و (۱۴۸) قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ می‌باشدند.

پ- تعین وضعیت خدمتی کارکنانی که موضوع تبصره (۳) ماده (۱۲) و ماده (۴۰) قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۹ هستند.

ت- تعین وضعیت خدمتی کارکنان فراری بیش از شش ماه از حیث ادامه خدمت یا رهایی از آن که متخصص مجرب محسوب شوند و یا از بورسیه نیروهای مسلح استفاده نموده و در مرجع قضائی محکوم شده باشند.

ث- تعین وضعیت خدمتی کارکنانی که در حین خدمت اثبات می‌شود از ابتدای استخدام فاقد شرایط عمومی استخدام بوده‌اند.

ج- رسیدگی به تخلفات انضباطی کارکنانی که موضوع ماده (۳۸) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران و ماده (۲۵) قوانین مقررات استخدامی سپاه و استخدام نیروی انتظامی می‌باشند.

شماره:

۶۶/۱۳۱۷

تاریخ:

۱۳۹۶/۱/۱۶

پیوست:

بهترین

ج- اظهارنظر در خصوص برقراری وجوه مندرج در ماده(۱۴) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه، بیمه درمانی مشمولان قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران و ماده(۱۸۷) مکرر قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران و ماده(۱۹۰) قانون استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا) که برای عائله تحت تکفل کارکنان اخراجی حداقل دارای پانزده سال خدمت مقرر شده است.

ح- تعیین وضعیت خدمتی کارکنان پایور که مرتكب فرار بیش از شش ماه شده و در زمان فرار فوت نموده اند.

سوم- نحوه رسیدگی

ماده ۶- دعوت از شخص دارای محکومیت قطعی قضائی یا متهم به تخلف جهت استماع دفاعیات او در جلسه رسیدگی هیأت الزامی است، چنانچه دعوت شده یکبار بدون عذرمنожه در جلسه هیأت حضور نیابد و یا دفاعیه کتبی ارسال ننماید با دعوت مجدد از او، هیأت وارد رسیدگی می شود و تصمیم می گیرد. عدم حضور وی در جلسه دوم مانع از تصمیم گیری هیأت نیست.

تبصره- منظور از عذرمنожه، معاذیر مندرج در قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح و آیین دادرسی کیفری است.

ماده ۷- دبیر هیأت حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه رسیدگی، موضوع تخلف و زمان تشکیل جلسه را به شخص دارای محکومیت قطعی قضائی یا متهم به تخلف ابلاغ می کند و علاوه بر آن خلاصه ای از پرونده و سوابق وی و دلایل مربوط به ارتکاب تخلف را برای اعضای هیأت ارسال می نماید.

ماده ۸- هیأت باید در اولین جلسه رسیدگی، موضوع تخلف انتسابی را به شخص متهم به تخلف و یا دارای محکومیت قطعی قضائی تفهیم و دفاعیات وی را استماع نماید. چنانچه متخلف نتواند مدارک و دلایل خود را در جلسه رسیدگی ارائه کند به درخواست وی و به تشخیص هیأت، مهلت مناسبی که حداقل یک هفته تا یک ماه و برای یکبار است به وی داده می شود مگر اینکه شخص متهم به تخلف و یا دارای محکومیت قطعی قضائی مهلت کمتری را درخواست نماید.

شماره:

۶۶/۱۳۱۷

تاریخ:

۱۳۹۶/۱/۱۶

پیغام:

رئیس

ماده ۹- هیأت بدوي پس از اتمام رسیدگی و با توجه به اسناد، مدارک و دلایل موجود در پرونده و دفاعیات شخص متهم به تخلف و یا دارای محکومیت قطعی قضائی ظرف مدت یک هفته مکلف به صدور رأی است. رأی صادره باید با رعایت مقررات راجع به ابلاغ و مستند به قوانین و مقررات مربوط و دستورالعمل اجرائی این قانون باشد.

ماده ۱۰- آراء هیأت بدوي جز در موارد اخراج و معافیت از خدمت، قطعی و این آراء از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراء است.

ماده ۱۱- مهلت اعتراض به آراء غیرقطعی هیأتهای بدوي سی روز از تاریخ ابلاغ به محکوم علیه است. در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر رأی صادره قطعی و لازم الاجراء می شود.

ماده ۱۲- کارکنانی که در طول مدت خدمت آزمایشی مرتکب تخلفات متنهی به موارد مذکور در مواد (۵) و (۲) این قانون شوند با تصویب هیأتهای گزینش در هر یک از سازمانهای نیروهای مسلح، بدون طرح موضوع در هیأتها بر اساس موارد مندرج در دستورالعمل اجرائی این قانون تعیین تکلیف می گردند.

ماده ۱۳- به تخلفات انضباطی و آموزشی دانشجویان و محصلان در طی آموزش بدلو خدمت در شورای آموزش مربوط، رسیدگی و تصمیمات أخذشده پس از تصویب براساس موارد مندرج در دستورالعمل اجرائی این قانون قابل اجراء است.

ماده ۱۴- چنانچه به تشخیص مقامات ماده (۳) این قانون حضور کارکنانی که پرونده آنان با پیشنهاد معافیت یا اخراج از خدمت به هیأتها ارجاع می شود در یگان خدمتی به مصلحت سازمان نباشد مقام پیشنهادهنه می تواند آنان را منتظر خدمت نماید و مراتب را جهت اعمال انتظار خدمت به مراجع ذیصلاح ارجاع دهد.

تبصره ۱- در صورت عدم احراز تخلف، مدت انتظار خدمت به انتساب تبدیل می گردد.

تبصره ۲- نحوه رفتار با کارکنانی که در وضعیت منتظر خدمت قرار می گیرند در دستورالعمل اجرائی این قانون تعیین می شود.

بهره

شماره: ۶۶/۱۳۱۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۶
پیوست:

فصل سوم- هیأت تجدید نظر

اول- ترکیب

ماده ۱۵- هیأت تجدیدنظر حسب مورد در ستادکل، ستاد فرماندهی کل ارتش و سپاه، ستاد نیروی انتظامی و ستاد وزارت دفاع با اعضای زیر تشکیل می شود.

الف- ستادکل:

- ۱- جانشین رئیس ستادکل (رئیس هیأت)
- ۲- رئیس حفاظت اطلاعات
- ۳- رئیس اداره عقیدتی سیاسی
- ۴- رئیس سازمان قضائی
- ۵- معاون نیروی انسانی
- ۶- معاون بازرگانی
- ۷- رئیس حقوقی و امور مجلس

تبصره- از رئیس مرکز عملیات و خدمات نیروی انسانی بدون داشتن حق رأی برای حضور در جلسه دعوت می شود.

ب- ارتش:

- ۱- فرمانده کل (رئیس هیأت)
- ۲- رئیس حفاظت اطلاعات
- ۳- رئیس سازمان عقیدتی سیاسی
- ۴- رئیس سازمان قضائی
- ۵- معاون نیروی انسانی
- ۶- معاون بازرگانی
- ۷- رئیس اداره یکم

تبصره- حسب مورد از فرماندهان نیروهای مربوطه برای حضور در جلسه بدون داشتن حق رأی دعوت می شود.

پ- سپاه:

- ۱- فرمانده کل (رئیس هیأت)
- ۲- نماینده ولی فقیه

بهترین

شماره: ۶۴/۱۳۱۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۶
پیوست:

- ۳- رئیس حفاظت اطلاعات
- ۴- رئیس سازمان قضائی
- ۵- معاون بازرگانی
- ۶- معاون حقوقی
- ۷- معاون نیروی انسانی

تبصره- حسب مورد از فرماندهان نیروها و سپاههای استان مربوطه برای حضور در جلسه بدون داشتن حق رأی دعوت می شود.

ت- وزارت دفاع:

- ۱- وزیر دفاع(رئیس هیأت)
- ۲- رئیس عقیدتی سیاسی
- ۳- رئیس حفاظت اطلاعات
- ۴- رئیس سازمان قضائی
- ۵- معاون منابع انسانی
- ۶- رئیس بازرگانی
- ۷- معاون حقوقی و امور مجلس

ث - نیروی انتظامی:

- ۱- جانشین فرمانده معظم کل قوا (رئیس هیأت)
- ۲- فرمانده نیروی انتظامی
- ۳- رئیس عقیدتی سیاسی
- ۴- رئیس حفاظت اطلاعات
- ۵- رئیس سازمان قضائی
- ۶- معاون نیروی انسانی
- ۷- رئیس بازرگانی

تبصره ۱ - در صورت عدم حضور جانشین فرمانده معظم کل قوا در ترکیب هیأت نیروی انتظامی نماینده وی در جلسه حضور می یابد و فرمانده نیروی انتظامی به عنوان رئیس هیأت انجام وظیفه می کند.

شماره:

۶۶/۱۳۱۷

تاریخ:

۱۳۹۶/۱/۱۶

پیوست:

تبصره ۲- در غیاب هر یک از اعضای مذکور در ردیف (۱) بند (ب) و ردیفهای (۱)، (۲)، (۳)، (۵) و (۶) بند (پ) و ردیفهای (۱)، (۲)، (۳)، (۵)، (۶) و (۷) بند (ت) و ردیفهای (۲)، (۳)، (۴)، (۶) و (۷) بند (ث) این ماده جانشین آنان در هیأتهای مربوط حضور می‌یابند.

تبصره ۳- در غیاب رئیس سازمان قضائی، نماینده وی که از بین قضات شاغل در آن سازمان انتخاب و معرفی می‌گردد، در هیأتهای مربوطه حضور می‌یابد.

دوم- حدود صلاحیت

ماده ۱۶- مرجع تجدیدنظر از آراء غیرقطعی هیأتهای بدوى، هیأت تجدیدنظر است. هرگاه محاکوم علیه بدوى ظرف مهلت مقرر در ماده (۱۱) این قانون درخواست تجدیدنظر نماید، هیأت تجدیدنظر مكلف به رسیدگی است و آراء این هیأتها از تاریخ ابلاغ و حسب مورد با درج در فرمان یا دستور، قطعی و لازم الاجراء می‌باشد.

ماده ۱۷- هیأت تجدیدنظر نمی‌تواند آرایی مبنی بر اعمال تنبیهات شدیدتر نسبت به آراء غیرقطعی هیأتهای بدوى یا آراء نقض شده توسط دیوان عدالت اداری صادر نماید.

ماده ۱۸- مرجع تعیین وضعیت خدمتی کارکنان متخصص مجرب که در حین فرار از خدمت فوت می‌نمایند هیأت تجدیدنظر می‌باشد.

فصل چهارم- مقررات مشترک

ماده ۱۹- جلسات هیأتها با حضور دوسرم اعضاء، رسمیت می‌یابد و تصمیمات هیأت با رأی اکثریت اعضای حاضر معتبر است.

ماده ۲۰- هیأتها برای رسیدگی به اتهام یا اتهامات انتسابی در صورت احراز تخلف یا تخلفات در مورد هر پرونده فقط یکی از تنبیهات مربوط را اعمال می‌کنند.

ماده ۲۱- حداقل سه ماه پس از تاریخ ابلاغ رأی قطعی هیأت، محاکوم علیه می‌تواند از رأی مذکور در دیوان عدالت اداری شکایت نماید.

تبصره ۱- در صورت نقض آراء هر یک از هیأتها توسط دیوان عدالت اداری، هیأت صادرکننده رأی مكلف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی

شماره:

۶۶/۱۳۱۷

۱۳۹۶/۱/۱۶

تاریخ:

پیت:

دیوان، با رعایت تشریفات اداری و بدون نیاز به برقراری رابطه استخدمامی مجدداً به موضوع رسیدگی و تصمیم بگیرد. در مواردی که رأی اولیه هیأتها مبنی بر اخراج و یا معافیت باشد و رأی آخرین نیز همان وضعیت را تأیید کند، شاکی می‌تواند از دیوان عدالت اداری تقاضای تجدیدنظر نماید. دیوان عدالت اداری حداقل ظرف مدت یکماه رأی نهائی خود را صادر می‌کند. رأی دیوان عدالت اداری برای نیروهای مسلح لازم الاجراء است.

تبصره ۲- وضعیت خدمتی متهم به تخلف از زمان ابلاغ رأی اولیه تا زمان صدور رأی قطعی هیأت‌های انضباطی، متظر خدمت محسوب و در صورت صدور رأی نهائی دیوان مبنی بر اعاده به خدمت، ایام مذکور به انتساب تبدیل می‌شود.

ماده ۲۲- در صورت فوت کارکنان مختلف در حین رسیدگی و یا پس از صدور رأی و قبل از اجرائی شدن آن رسیدگی یا اجرای آراء صادره متوقف می‌شود و هیچ‌گونه آثاری به وضعیت خدمتی فرد مرتبت نمی‌گردد.

ماده ۲۳- هرگاه تخلف افراد موضوع ماده (۲) این قانون عنوان یکی از جرائم مندرج در قوانین جزائی را نیز داشته باشد، هیأت صادرکننده رأی قطعی مکلف است مطابق این قانون به تخلف رسیدگی و رأی صادر نماید و مراتب را برای رسیدگی به اصل جرم از طریق مبادی ذی‌ربط به مرجع قضائی صالحه ارسال نماید. رأی مراجع قضائی مانع از اجرای تنبیهات انضباطی نیست.

تبصره- مراجع قضایی مکلفند آراء و تصمیمات قضایی خود را به هیأت درخواست‌کننده ارسال نمایند چنانچه تصمیم مراجع قضائی مبنی بر منع تعقیب یا برائت باشد، هیأت صادرکننده رأی قطعی می‌تواند مجدداً به موضوع رسیدگی و در مورد وضعیت خدمتی فرد رأی صادر کند.

ماده ۲۴- متهم به تخلف و شاکی موضوع این قانون می‌تواند برای دفاع از اتهام انسانی و یا شکایت مطروحه، وکیل یا نماینده از بین کارکنان حقوقی شاغل و بازنیسته نیروهای مسلح به هیأت‌های رسیدگی به تخلفات انضباطی نیروهای مسلح معرفی نماید.

ماده ۲۵- در صورتی که رسیدگی به تخلفات و شکایات مستلزم بررسی اسناد، دلایل و مدارک باشد هیأت می‌تواند مدارک و سوابق مورد نیاز را از مراجع مربوط درخواست نماید. مرجع مورد درخواست مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مدارک مربوط را در اختیار هیأت قرار دهد. هیأت می‌تواند در صورت

بهترین

شماره:

۶۶/۱۳۱۷

تاریخ:

۱۳۹۶/۱/۱۶

پیوست:

تشخیص جهت تکمیل اطلاعات و جمع آوری اسناد و مدارک مرتبط گروه تحقیق تشکیل دهد. نحوه تشکیل گروه و وظایف آن در دستورالعمل اجرائی این قانون تعیین می شود.

ماده ۲۶- هیأتی که تنبیه انضباطی را تعیین نموده است با درخواست مقام پیشنهاددهنده تنبیه، جز در مورد اخراج و معافیت از خدمت، می تواند تمام یا قسمتی از تنبیهات تعیین شده را لغو نماید.

تبصره- آثار اجرائی لغو تمام یا قسمتی از تنبیهات از تاریخ لغو آن است و نسبت به گذشته اثری ندارد.

ماده ۲۷- هیچ یک از اعضای اصلی یا جانشین هیأتهای بدوى یا تجدیدنظر در موارد زیر مجاز به شرکت در جلسه رسیدگی و صدور رأی نمی باشند:

الف- عضو هیأت با مختلف یا شاکی قربت سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه اول، دوم و سوم داشته باشد.

ب- عضو هیأت با مختلف یا شاکی دعوای حقوقی یا جزائی داشته یا در دعوای طرح شده ذی نفع باشد.

پ- هریک از اعضای هیأتهای انضباطی در صورت شرکت در هیأتهای بدوى حق حضور در هیأتهای تجدیدنظر را ندارند.

ماده ۲۸- اعمال تنبیهات مندرج در ماده (۲) این قانون از سوی فرماندهی کل نیروهای مسلح نیازی به اجرای تشریفات مذکور ندارد.

فصل پنجم- شکایات

ماده ۲۹- به شکایات کتبی کارکنان در امور خدمتی و از اعمال و رفتار غیر قانونی فرماندهان، رؤسا و مدیران در هیأتهای موضوع این قانون رسیدگی می شود. هیأتها پس از رسیدگی به شکایت شاکی مکلفند رأی مقتضی را در استیفای حقوق او صادر کنند. آراء صادره از تاریخ ابلاغ رأی قطعی، لازم الاجراء است.

تبصره ۱- شکایت از اعمال و رفتار غیر قانونی فرماندهان، رؤسا و مدیران، زمانی قابل رسیدگی در هیأتها است که شاکی از قبل شکایت خود را به مشتکی عنه یا بازرسی یک رده بالاتر از آن در سلسله مراتب اعلام نموده باشد و با گذشت

شماره: ۶۶/۱۳۱۷

۱۳۹۶/۱/۱۶

تاریخ:

پیت:

بیش از سی روز، به شکایت رسیدگی نشده باشد و یا حین رسیدگی، شاکی بر شکایت خود باقی بماند.

تبصره ۲ - شکایت کارکنان در خصوص امور خدمتی زمانی قابل رسیدگی در دیوان عدالت اداری خواهد بود که شاکی قبل از شکایت خود را در هیأتهای موضوع این قانون طرح کرده باشد و هیأتها پس از گذشت سه ماه از دریافت شکایت اقدام به رسیدگی و صدور رأی ننموده باشدند.

ماده ۳۰ - هیأت علاوه بر رسیدگی به مدارک و ادله ارائه شده از سوی شاکی در صورت ضرورت از شاکی، مشتکی عنه و سایر اشخاص برای حضور در جلسه و ادای توضیحات دعوت می نماید.

ماده ۳۱ - در صورتی که هیأت با استناد به نظریه نماینده سازمان قضائی تشخیص دهد که موضوع شکایت فقط عنوان یکی از جرائم مندرج در قوانین جزائی را دارد هیأت، رسیدگی به موضوع را متوقف و شاکی را برای رسیدگی به شکایت خود به مرجع صالح قضائی هدایت می نماید و هرگاه در شکوایه علاوه بر مسائل جزائی، تخلفات مربوط به امور خدمتی نیز مطرح باشد، هیأت فقط به تخلفات رسیدگی می کند و رأی صادر می نماید.

فصل ششم - سایر مقررات

ماده ۳۲ - آراء قطعی که قبل از لازم الاجراء شدن این قانون توسط هیأتهای رسیدگی به تخلفات انصباطی سابق در نیروهای مسلح صادر شده است قابل رسیدگی مجدد نیست.

تبصره - مرجع تجدیدنظر آراء غیرقطعی هیأتهای بدوى سابق، هیأتهای تجدیدنظر موضوع این قانون است.

ماده ۳۳ - رسیدگی به تخلفات کارکنان مأمور و مأمور به خدمت و قصاص نظامی شاغل در سازمان قضائی که از آنان سلب صلاحیت شده با رعایت مفاد مندرج در ماده (۳) این قانون در صلاحیت هیأتهای محل اصلی خدمت آنان است.

ماده ۳۴ - ادامه رسیدگی به پرونده هایی که قبل از لازم الاجراء شدن این قانون در هیأتهای رسیدگی به تخلفات انصباطی در نیروهای مسلح مطرح بوده اما

شماره: ۶۶/۱۳۱۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۶
پیش:

بهترین

منجر به صدور رأی نشده، یا آرائی که توسط دیوان عدالت اداری نقض شده، مطابق این قانون است.

ماده ۳۵- مستنکفان از اجرای آراء قطعی هیأتها مخالف محسوب می‌شوند و ضمن تنبیه انضباطی مسؤول جبران خسارت وارد می‌باشند.

ماده ۳۶- در صورت تغییر، ادغام، انحلال و تجزیه در عنوانین شغلی و تشکیلاتی موجود در مواد مندرج در این قانون، با نظر ستادکل نیروهای مسلح عنوانین جدید جایگزین آنها می‌گردد.

ماده ۳۷- از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتیش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۷ با اصلاحات بعدی آن و مواد (۱۱۴) و (۱۱۵) قانون مقررات استخدامی سپاه مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ و مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) قانون استخدام نیروی انتظامی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ و اصلاحات بعدی آن و قانون چگونگی اعتراض کارکنان مشمول قوانین استخدامی نیروهای مسلح نسبت به آراء صادره از هیأتهای رسیدگی تخلفات انضباطی مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۵ نسخ می‌گردد.

ماده ۳۸- دستور العمل اجرائی این قانون طرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ آن توسط ستاد کل نیروهای مسلح تدوین و ابلاغ می‌شود.

لایحه فوق مشتمل بر سی و هشت ماده و بیست و پنج تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و چهارم اسفندماه یکهزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لارجانی